Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	36Pc/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8122210731
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ondrej Havír
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2023:8122210731.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Ondrejom Havírom v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX bytom C. D. E., t.č. ÚVOTS Košice, Floriánska 18, Košice, proti odporkyni: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. mája XXX/X, E., v konaní o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa takto

r o z h o d o l :

Súd návrh navrhovateľa zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 06.12.2022 bolo súdu doručené podanie navrhovateľa, ktorý označil k spisu vedeného Okresným súdom Prešov pod spisovou značkou XXP/XXX/XXXX, ktorým sa chcel informovať ohľadom žiadosti o zníženie výživného na odporkyňu, keďže táto skončila školskú dochádzku a v súčasnosti je na materskej dovolenke. Súd predmetné podanie posúdil ako nový návrh na zrušenie výživného pre plnoleté dieťa, keďže navrhovateľ uvádzal ako dôvody jej plnoletosť, skončenie školskej dochádzky a to, že odporkyňa je na materskej dovolenke.

Oprávnená z výživného vystupujúca v konaní ako odporkyňa s návrhom nesúhlasila. Vo svojom podaní zo dňa 28.12.2022 uviedla, že je pravdou, že poberá rodičovský príspevok a stará sa o svojho syna, ktorý sa jej narodil dňa XX.XX.XXXX. Súčasne však študuje formou individuálneho štúdia na Strednej odbornej škole v Lipanoch, kde navštevuje 4. ročník. Súčasťou podania odporkyne bolo potvrdenie o návšteve školy zo dňa 20.12.2022, rozhodnutie o povolení individuálneho vzdelania zo dňa 03.10.2022 ako aj potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa a rodičovského príspevku za rok 2022. Navrhovateľ sa k vyjadreniu odporkyne nevyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne (navrhovateľa súd nevypočul z dôvodu, že tento ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní a súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti) a oboznámením sa s návrhom, ako aj ostatným spisovým materiálom, listinnými dôkazmi pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 08.07.2020 pod číslom konania XXP/XXX/XXXX - XX súd rozhodol výrokom II. rozsudku tak, že

„otec je povinný prispievať na výživu mal. F. sumou 100,- Eur mesačne a to od 01.09.2019 do 30.06.2020 a sumou vo výške 120,- Eur mesačne od 01.07.2020 opakovane do budúcna, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred,“

Odporkyňa na pojednávaní dňa 03.03.2023 uviedla, že pokiaľ ide o jej príjmy, poberá rodičovský príspevok vo výške 280,- Eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 60,- Eur mesačne. Otec (navrhovateľ) jej má platiť výživné vo výške 120,- Eur mesačne, avšak neplatí ho. Čo sa týka jej maloletého dieťaťa, otec sa o neho zaujíma, príležitostne jej na neho prispieva avšak vyživovaciu povinnosť uloženú nemá. V súčasnosti býva odporkyňa u svojej matky, ktorej sa snaží prispievať na chod domácnosti, ale nie je to veľa, keďže má výdavky na svoje maloleté dieťa. Momentálne študuje na strednej škole posledný ročník, ktorý sa končí maturitnou skúškou. Pokiaľ ide o jej budúcnosť, nevie ešte či bude pokračovať v štúdiu, alebo bude pracovať. Čo sa týka výdavkov odporkyne, mesačne má bežné výdavky na stravu a ošatenie pre seba a svoje maloleté dieťa, približne 250,- Eur na dieťa a 100,- Eur na seba.

Podľa § 62 odsek 1 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 odsek 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 odsek 1 a 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa – povinného platiť výživné zamietol. Súd zaviazal navrhovateľa platiť odporkyni výživné vo výške 120,- Eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 08.07.2020 pod číslom konania 28P/187/2019 – 81. Odporkyňa v konaní preukázala, že je študentkou Strednej odbornej školy, kde má povolené individuálne vzdelávanie. Súčasne je odporkyňa matkou svojho maloletého dieťaťa. Odporkyňa ďalej preukázala, že jej jediné príjmy spočívajú

v rodičovskom príspevku a prídavku na dieťa. Ide však o príjmy určené pre jej maloleté dieťa a nie pre jej osobnú spotrebu. Iné príjmy odporkyňa nemá, keďže momentálne študuje na strednej škole, a teda nie je schopná sa samostatne živiť. Súd tak má preukázané, že povinnosť navrhovateľa platiť výživné na svoju plnoletú dcéru nezanikla, keďže táto sa nie je schopná sama živiť. Súd v tomto odkazuje na komentár k zákonu o rodine, kde sa uvádza: „Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod. Len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnu spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočnosti, že dieťa už je schopné nejakej – hocijakej – zárobkovej činnosti. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj v prípade, keď sa dieťa po skončení strednej odbornej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole, hoci aj iného zamerania.“ (Pavelková, B. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 3. vydanie, 2019, s. 607 - 615).

Pokiaľ ide o pomery navrhovateľa, tento je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, kde mu plynie trest odňatia slobody do 31.08.2023. Súd vykonal dokazovanie, či je navrhovateľ vo výkone trestu pracovne zaradený. Dňa 02.03.2023 bola súdu doručená odpoveď ÚVTOS Košice, že odsúdený (navrhovateľ) nie je pracovne zaradený. Uvedená skutočnosť však neznamená, že navrhovateľovi zaniká jeho vyživovacia povinnosť voči odporkyni, keďže jeho povinnosť vyživovať svoju dcéru zanikne až v čase, keď táto bude schopná sama sa živiť. Súd v tomto poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2016 pod spisovou značkou II. ÚS 931/2016, kde sa uvádza: „Zákonná povinnosť rodičov plniť vyživovaciu povinnosť deťom vzniká narodením a trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Vyživovacia povinnosť teda nie je ohraničená dosiahnutím určitého veku dieťaťa. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tak trvá dovtedy, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť a uspokojovať svoje potreby. Za okolnosť odôvodňujúcu trvanie vyživovacej povinnosti rodičov je potrebné akceptovať štúdium. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že odporkyňa je aj v súčasnosti študentkou denného štúdia na vysokej škole, a teda nie je schopná sa sama živiť. Z uvedeného je zároveň zrejmé, že doposiaľ trvá i vyživovacia povinnosť navrhovateľky voči nej. Navrhovateľkou uvádzané skutočnosti, týkajúce sa jej majetkových pomerov a zdravotného stavu môžu mať vplyv na výšku jej vyživovacej povinnosti, nespôsobujú však jej zánik.“

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Zároveň však súd dáva do pozornosti, že navrhovateľ môže podať nový návrh kedykoľvek po tom, čo sa zmenia okolnosti na strane odporkyne ohľadom jej schopnosti samostatne sa živiť.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keďže ako navrhovateľovi, tak ani odporkyni žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Prešov na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 odsek 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 odsek 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 odsek 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 odsek 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 odsek 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 odsek 3 CMP)

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia. Vzdaním sa tohto práva subjekt prestáva byť legitimovaným na podanie odvolania. (§ 368 CSP)